

**SELOSTUS ULKOPOLITIIKASTA
YLEISVENÄLÄISEN ТрКК:n
JA MOSKOVAN NEUVOSTON
YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA ¹¹⁰
TOUKOKUUN 14 pnä 1918**

Toverit, sallikaa minun tutustuttaa teitä asioiden nykyiseen tilaan ulkopoliitikassa. Toverit, viime päivien aikana on ulkopoliittinen asemamme yleisen tilanteen kärjistymisen vuoksi monessa suhteessa vaikeutunut. Tämän tilanteen kärjistymisen pohjalla on alkanut porvarillisen lehdistön ja sen säestäjän, sosialistisen lehdistön harjoittama alhainen ja likainen provokaatio, s.o. tahallinen paniikin kylväminen, jonka tarkoituksena on uuden kornilovilaisen kapinaliikkeen aikaansaaminen.

Kiinnitän ennen muuta huomiotanne siihen, mistä perustaltaan määräytyy Neuvostotasavallan ulkopoliittinen asema siirtyäkseni sitten tarkastelemaan tätä asemaa määräviä ulkoisia juridisia muotoja ja hahmotellakseni tällä perustalla jälleen syntyneet vaikeudet eli oikeammin sanoen sen taitekohdan, johon olemme tulleet ja joka on ollut perustana poliittisen tilanteen kärjistymiselle.

Toverit, te tiedätte, ja Venäjän kahden vallankumouksen kokemuksesta olette voineet varsin lujasti vakuuttua siitä, että valtiomme sekä sisä- että ulkopoliitiikan syvimmat juuret määräytyvät valtiomme valtaapitävien luokkien taloudellisista eduista, taloudellisesta asemasta. Näitä ajatuksia, jotka ovat marxilaisten maailmankatsomuksen perustana ja jotka Venäjän molempien vallankumousten suurenmoinen kokemus on meille venäläisille vallankumousmiehille vahvistanut, näitä ajatuksia ei saa hetkeksikään unohtaa, ettei eksyttäisi diplomaattisten juonien viidakoihin ja sokkeloihin, joita toisinaan suorastaan keinotekoisesti luovat ja mutkistavat sellaiset ihmiset, luokat, puolueet ja ryhmät, jotka mielellään kalastavat tai joiden on pakko kalastaa sameassa vedessä.

Nyt on ajankohta sellainen, että muodostuneesta maailmantilanteesta huolimatta sameassa vedessä ovat yrittäneet kalastaa myös meidän vastavallankumouksellisemme: kadetit, porvarit ja tilanherrat sekä heidän ensimmäiset myötäilijänsä — oikeistoeserrät ja menshevikit.

Tämä tilanne on peruspiirteissään sellainen, että Venäjän Sosialistinen Neuvostotasavalta jää niiden luonteeltaan taloudellisten ja poliittisten syiden vuoksi, jotka te tunnette ja joita olemme usein lehdistössä selittäneet, sekä Länteen verraten toisenlaisen kehitysvauhdin ja kehityksen toisenlaisen perustan vuoksi, — näiden syiden vuoksi sosialistinen Neuvostotasavaltamme jää toistaiseksi keitaaksi imperialistisen rosvouksen pauhaavan meren keskelle. Lännessä on taloudellisena perustekijänä se, että tämä ihmiskuntaa raadelnut ja näännyttänyt imperialistinen sota on synnyttänyt niin mutkallisia, kärkeviä, niin sotkuisia selkkauksia, että tämän tästä, joka askeleella muodostuu tilanteita, jolloin kysymyksen ratkaiseminen sodan tai rauhan hyväksi, yhden tai toisen ryhmittymän hyväksi on hiuskarvan varassa. Viime päivinä meillä on ollut nimenomaan sellainen tilanne. Ristiriidat, selkkaukset, taistelu, sodaksi muuttuva raivokas kamppailu imperialististen valtakuntien välillä, jotka politiikkaansa toteuttaen eivät voi lopettaa tätä sotaa, kaikki se on niiden taloudellisten olosuhteiden vuoksi, joissa kapitalismi on monien vuosikymmenien ajan kehittynyt, vienst siihen, että imperialistit itsekään eivät enää kykene lopettamaan tätä sotaa. Juuri se on synnyttänyt perusristiriidat, sotkenut ja mutkistanut tilanteen.

Näiden ristiriitojen vuoksi on käynyt niin, että se kaikkien maiden imperialistien yleinen liitto, joka on kapitalistien taloudellisen liiton perustana, liitto, joka on luonnollinen ja välttämätön isänmaata vailla olevan pääoman puolustamiseksi, on maailmanhistorian monien mitä suurimpien tapahtumien perustalla osoittanut, että pääoma asettaa työtätekeviä vastaan suunnatun kaikkien maiden kapitalistien liiton puolustamisen isänmaan ja kansan etujen yläpuolelle, kaikkea muuta korkeammalle. Tämä liitto ei ole politiikan liikkeellepaneva voima.

Se pysyy tietysti entiseen tapaan kapitalistisen järjestelmän taloudellisena perustendenssinä, jonka täytyy loppujen lopuksi pakostakin ilmetä. Poikkeuksena tästä kapitalismin perustendenssistä on se, että imperialistinen

sota on ryhmitelty, jakanut vihamielisiksi ryhmiksi ja liittoutumiksi imperialistiset valtakunnat, jotka ovat nykyisin jakaneet keskenään voidaan sanoa koko maapallon ilman mitään poikkeusta. Tuo viha, tuo taistelu, tuo kamppailu elämästä ja kuolemasta puhuu tietyin varauksin siitä, että kaikkien maiden imperialistien liitto on tällöin mahdoton. Me olemme nyt mukana sellaisessa tilanteessa, jolloin imperialistisen taantumuksen, kansojen imperialistisen teurastuksen pauhaavat aallot vyöryvät pientä sosialistisen Neuvostotasavallan saarta vasten ja näyttävät olevan aivan peittämäisillään sen, mutta osoittautuikin, että nuo aallot tämän tästä murskautuvat toisiinsa.

Imperialististen valtakuntien väliset perusristiriidat ovat johtaneet niin armottomaan taisteluun, että kumpikaan ryhmä, vaikka käsittäisikin tämän taistelun toivotonmuuden, ei voi omasta tahdostaan irrottautua tämän sodan rautaisesta puristuksesta. Sota on nyt määritellyt kaksi perusristiriitaa, ja niistä on määräytynyt sosialistisen Neuvostotasavallan nykyinen ulkopoliittinen asema. Ensimmäinen niistä on äärimmäisen ankaraksi käynyt Saksan ja Englannin välinen taistelu Länsirintamalla. Me olemme saaneet usein kuulla, kuinka näiden molempien sotivien leirien edustajat ovat antaneet lupauksia ja vakuutuksia sekä omalle kansalleen että muille kansoille, että vielä hetkinen, vielä viimeinen ponnistus ja vihollinen tulee lyödyksi, isänmaa tulee suojatuksi ja kulttuurin ja vapaussodan intressit tulevat ainiaaksi turvatuiksi. Mitä pitemmälle tämä ennenkuulumaton taistelu pitkistyy, mitä syvemmälle tämä ennenkuulumaton taistelu pitkistyy, mitä kauemmaksi siirtyy ulospääsy tästä loputtomasta sodasta. Tämän ottelun ankaruus juuri tekeekin äärimmäisen vaikeaksi ja miltei mahdottomaksi suurten imperialististen valtakuntien liiton Neuvostotasavaltaa vastaan, joka on voittanut puolelleen puolisen vuotta kestäneen olemassaolonsa aikana maailman kaikkien maiden kaikkien valvettuneiden työläisten lämpimän myötätunnon ja varauksettoman kannatuksen.

Toinen ristiriita, josta Venäjän ulkopoliittinen asema määräytyy, on Japanin ja Amerikan kilpailu. Näiden maiden taloudellinen kehitys on monien vuosikymmenien aikana kasannut valtavan määrän tulenarkaa ainesta, joka

tekee kiertämättömäksi näiden valtioiden epätoivonvimmaisien yhteenoton herruudesta Tyynellä merellä ja sen rannikoilla. Koko Kaukoidän diplomatian ja talouden historia on täysin epäilemättömänä osoituksena siitä, että Japanin ja Amerikan välillä kehkeytyvän kärkevän selkkauksen ehkäiseminen on mahdotonta kapitalismin perustalla. Tämä ristiriita, jota nykyisin tilapäisesti verhoaa Japanin ja Amerikan liitto Saksaa vastaan, pidättää Japanin imperialismin hyökkäystä Venäjää vastaan. Neuvostotasavaltaa vastaan aloitettu sotaretki (maihinnousu Vladivostokiin, Semenovin rosvojoukkojen tukeminen) hidastuu, sillä se uhkaa muuttaa Japanin ja Amerikan välisen piilevän selkkauksen avoimeksi sodaksi. On tietysti täysin mahdollista, eikä meidän pidä unohtaa sitä, että imperialistiset valtioryhmittymät, niin lujilta kuin ne näyttäisivätkin, voivat hajota muutamassa päivässä, jos pyhän yksityisomistuksen, pyhien toimilupaoikeuksien y.m. edut sitä vaativat. Ja nykyisen valtioryhmittymisen voi hajottaa ehkä pienikin kipinä, ja silloin nuo mainitut ristiriidat eivät voi enää olla meille suojana.

Mutta juur'ikään kuvattu tilanne selittää sen, miksi sosialistinen saaremme voi säilyä raivoavan myrskyn keskellä, ja samalla se selittää sen, miksi tämä tilanne on niin epävakaa ja toisinaan näyttää siltä, että porvariston suureksi iloksi ja pikkuporvariston kauhuksi aallot tuossa tuokiassa peittävät sen.

Tämän tilanteen ulkokuorena, ulkoisena ilmauksena on toisaalta Brestin sopimus ja toisaalta puolueettomia maita koskevat tavat ja lait.

Te tiedätte, mitä arvoa on alkaneiden kansainvälisten selkkausten oloissa sopimuksilla ja laeilla — niillä ei ole muuta kuin paperipalan arvo.

Näitä sanoja on tapana siteerata ja muistella näytteenä imperialismin ulkopolitiikan kyynillisyydestä, mutta kyynillisyyttä ei ole näissä sanoissa, vaan siinä armottomassa, julman armottomassa ja tuskallisen armottomassa imperialistisessa sodassa, jossa kaikki rauhansopimukset ja kaikki lait puolueettomuudesta on poljettu, poljetaan ja tullaan polkemaan jalkoihin niin kauan kuin kapitalismi on olemassa.

Juuri siksi, kun ryhdymme tarkastelemaan kysymystä, joka on meille pääkysymys, — kysymystä Brestin rauhasta,

sen mahdollisesta rikkomisesta ja niistä seurauksista, jotka koituvat meille tällaisesta tilanteesta, kun haluamme pysyä lujasti sosialistisella perustallamme emmekä halua antaa vastavallankumouksellisten vehkeilyjen ja provokaatioiden kaataa itseämme esiintyköötppä nuo vastavallankumoukselliset kuinka sosialististen kilpien alla tahansa, niin emme saa unohtaa hetkeksikään kaikkien rauhansopimusten, muun muassa myös Brest-Litovskin sopimuksen taloudellista perustaa, kaiken puolueettomuuden, muun muassa myös meidän puolueettomuutemme taloudellista perustaa. Emme saa unohtaa toisaalta sitä asiaintilaa, joka vallitsee koko maailmassa, asiaintilaa maailman imperialismiin sisällä, sen luokan suhteen, joka kasvaa ja josta ennemmin tai myöhemmin, vaikkapa myöhemminkin kuin me haluamme ja odotamme, mutta kuitenkin tulee kapitalismin perillinen, ja joka voittaa koko maailman kapitalismin. Toisaalta taas emme saa unohtaa imperialististen maiden keskinäisiä suhteita, imperialististen taloudellisten ryhmien välisiä suhteita.

Arvelen, toverit, että tehtyämme itsellemme selväksi tämän tilanteen me käsitämme helposti, mikä merkitys on niillä diplomaattisilla osakysymyksillä, yksityiskohdilla, toisinaan jopa pikkuseikoillakin, jotka ovat viime päivien aikana eniten kiinnittäneet huomiotamme ja jotka viime päivien ajalta ovat muistissamme. Ymmärrettävää on, että maailmantilanteen häilyväisyys on perustana paniikille. Sen alkuunpanijoita ovat kadetit, oikeistoeserrät ja menševikit, jotka tukevat niiden etuja, jotka haluavat ja yrittävät kylvää paniikkia. Ummistamatta lainkaan silmiämme näkemästä tilanteen vaarallisuutta ja traagillisuutta ja analysoiden taloudellisia suhteita maailman mitassa meidän on sanottava: niin, sodan ja rauhan kysymys on hiuskarvan varassa sekä Lännessä että Kaukoidässä, sillä on olemassa kaksi tendenssiä: ensimmäinen, joka tekee välttämättömäksi kaikkien imperialistien liiton, ja toinen, joka panee toiset imperialistit toisia vastaan,—kaksi tendenssiä, joilla kummallakaan ei ole lujaa pohjaa allaan. Niin, tällä hetkellä Japani ei rohkene lähteä hyökkäykseen täydellisesti, vaikka miljoonaisen armeijan omaavana se voisi voittaa ilmeisen heikon Venäjän. Milloin tuo hyökkäys alkaa, sitä en tiedä eikä sitä voi tietää kukaan.

Ultimaatumien muoto tietää sotaa liittolaiskansojen kanssa ja sopimusta Saksan kanssa, mutta asia voi muuttua muutaman päivän kuluttua. Se voi muuttua milloin hyvänsä, sillä Amerikan porvaristo, joka tänään on vihamielinen Japania kohtaan, saattaa huomenna sopia sen kanssa, sillä Japanin porvaristo saattaa huomenna sopia Saksan porvariston kanssa. Niillä on pohjimmaisat intressinsä, maapallon jakamisen intressit, tilanherrojen ja pääoman intressit, pyrkimys turvata, kuten ne sanovat, kansallinen arvokkuutensa ja kansalliset intressinsä. Tämä kieli on riittävän tunnettua niille, joiden onnettomuutena tai tapana — en tiedä kumpana — on lukea eserräläisten sanomalehtien tapaisia lehtiä. Ja kun meille puhutaan usein kansallisesta arvokkuudesta, niin vuoden 1914 antaman opetuksen jälkeen me kaikki tiedämme mainiosti, minkälaisia imperialistisen rosvoituksen tosiasioita sillä peitellään. Ymmärrettävää on, miksi tämän vuoksi Kaukoidän tilanne näyttää jotenkin kestävämmältä. Meidän on sanottava: pitää käsittää selvästi nämä kapitalistien intressien ristiriidat, täytyy tietää, että lujituksen Neuvostotasavallalle antaa se kasvava myötätunto, jota sille osoittavat valtavat työväenjoukot, kaikkien maiden työtätekevä ja riistonalainen väestö.

Samalla meidän tulee olla joka hetki, joka päivä valmiina ja odottaa kansainvälisen politiikan jyrkkää muutosta äärimmäisten sotapuolueiden politiikan eduksi.

Saksalaisen liittoutuman asema on meille selvä. Suurin osa Saksan porvaripuolueista on nykyisin Brestin rauhansopimuksen noudattamisen kannalla, mutta se on tietysti hyvin halukas „parantamaan” tätä sopimusta ja kiristämään vielä joitain alueita Venäjältä. Ja mikä pakottaa näitä puolueita katsomaan asiaa tältä kannalta, — siihen pakottavat poliittiset ja sotilaalliset näkökohdat Saksan imperialistien etujen — kansallisten etujen, kuten ne sanovat — kannalta katsoen, ja se pakottaa niitä pitämään etusijalla rauhaa Idässä, jotta niillä olisi vapaat kädet Lännessä, jossa Saksan imperialismi on jo moneen kertaan luvannut viipymätöntä voittoa ja jossa joka viikko ja joka kuukausi osoittaa, että mitä enemmän ne saavat osittaisvoittoja, sitä kauemmaksi mittaamattomaan etäisyyteen tuo voitto kaikkoo. Toisaalta on olemassa sotapuolue, joka antoi moneen kertaan tietää itsestään Brestin rauhansopimusta

solmittaessa ja joka luonnollisesti on olemassa kaikissa imperialistisissa valtakunnissa, sotapuolue, joka sanoo itselleen: voimaa täytyy käyttää heti myöhemmistä seurauksista välittämättä. Ne ovat äärimmäisen sotapuolueen ääniä, tämä puolue on tunnettu Saksan historiassa niistä ajoista alkaen, jolloin historiassa alkoivat päätä huimaavat sota-voitot, se on tunnettu esimerkiksi vuodesta 1866 lähtien, jolloin Saksan äärimmäinen sotapuolue sai voittoja Itä-vallasta ja muutti tuon voiton maan täydelliseksi hävitykseksi. Kaikki nuo yhteenotot, kaikki nuo selkkaukset ovat kiertämättömiä, ja ne saavat aikaan sen, että siltä taholta asia on nyt kokonaan hiuskarvan varassa, että toisaalta Saksan parlamentin porvarillinen imperialistinen enemmistö, Saksan omistavat luokat, Saksan kapitalistit katsovat paremmaksi pysyä Brestin rauhansopimuksen pohjalla lainkaan, toistan sen vielä, lainkaan kieltäytymättä sen parantamisesta. Toisaalta taas täytyy joka hetki, joka päivä olla valmiina, täytyy odottaa politiikan muuttumista äärimmäisen sotapuolueen eduksi.

Tästä käy ymmärrettäväksi maailmantilanteen kestämatömyys, tästä käy ymmärrettäväksi, kuinka helposti tämän vuoksi voidaan puolue saattaa tilaan tai toiseen, tästä käy ymmärrettäväksi myös se, millaista harkitsevaisuutta ja varovaisuutta, millaista lujutta ja kylmäverisyyttä vaaditaan Neuvostovaltalta, jotta se voisi määrillä selvästi tehtävänsä. Heittelehtikööt Venäjän porvarit ranskalaisesta suuntauksesta saksalaiseen. Tuo heittelehtiminen miellyttää heitä. He ovat erällä paikkakunnilla nähneet, kuinka hyvänä takeena maata ottavaa talonpoikaa ja sosialismin perustaa rakentavaa työläistä vastaan on saksalaisten tuki. Ennen, pitkän ajan kuluessa, monien vuosien aikana he sanoivat isänmaan peppureiksi niitä, jotka tuomitsivat imperialistisen sodan ja avasivat toisten silmät näkemään sen luonteen, mutta nykyisin he kaikki ovat valmiit muutamassa viikossa vaihtamaan poliittisen uskontonsa ja siirtymään englantilaisten saalistajain kanssa tekemästään liitosta liittoon saksalaisten saalistajain kanssa Neuvostovaltaa vastaan. Heittelehtiköön kaikkiin suuntavaihteisiin kuuluva porvaristo, oikeistoeserristä ja menshevikeistä vasemmistoeserriin saakka. Se on sille ominaista. Kylväköön porvaristo paniikkia, sillä se itse on paniikin vallassa. Heittelehtiköön se muuta tietä tuntematta ja horjuen tietyn

suuntauksen ja sellaisen typerän sanahelinän välillä, joka ei pysty huomioimaan sitä, että laajat mittasuhteet saaneessa vallankumouksessa joudutaan tämän vallankumouksen syventämisen vuoksi näkemään mitä erilaisimpia ryhmittäisiä ja siirtymisiä vaiheesta toiseen. Meillä venäläisillä vallankumousmiehillä on ollut onni XX vuosisadan aikana nähdä omin silmin kaksi vallankumousta, jotka kumpikin ovat antaneet itse kansan elämään jälkensä jättäneen suuren kokemuksen siitä, kuinka vallankumouksellinen liike valmentuu, jos se on syvää ja vakavaa; kuinka tässä liikkeessä tulevat esiin eri luokat ja mitä tietä, toisinaan pitkäaikaisen kehityksen tietä, vaikeaa ja tuskallista tietä tapahtuu uusien luokkien kypsyminen.

Muistakaahan vain, kuinka vaikeaa oli vuoden 1905 alkuvoimaisen innostuksen luomain Neuvostojen ryhtyä jälleen toimeen vuonna 1917, kuinka vaikeaa oli sitten, kun ne joutuivat kokemaan kaikki kärsimykset, joita aiheutti se sovittelupolitiikka, jota harjoitettiin porvariston suhteen ja työväenluokan naamioituneiden pahimpien vihollisten suhteen, jotka puhuivat vallankumouksen puolustamisesta, punaisesta lipusta ja jotka kesäkuussa 1917 suorittivat mitä kauheimman rikoksen,— muistakaahan nyt, kun puolellamme on työväenluokan enemmistö, kuinka vaikeaa meidän oli vuoden 1905 suuren vallankumouksen jälkeen nousta työväen- ja talonpoikaisuokan Neuvostojen kanssa jaloillemme. Muistakaahan vain se ja ajatelkaa, kuinka joukkomittaisena kehittyy se taistelu, jota käydään maailman imperialismia vastaan, ajatelkaa, kuinka vaikeaa on ollut tähän asemaan pääseminen ja mitä Venäjän tasavalta on joutunut kokemaan, ennen kuin se on tullut sosialistisen armeijan kaikkien muiden osastojen kärkeen.

Tiedän, että löytyy tietysti itseään hyvin viisaina pitäviä ja jopa sosialisteiksi itseään nimittäviä neropatteja, jotka sanovat, ettei olisi pitänyt ottaa valtaa ennen kuin kaikissa maissa on puhjennut vallankumous. He eivät aavista, että puhuessaan siten he loittonevat vallankumouksesta ja siirtyvät porvariston puolelle. Sen odottelemisen, kunnes työttekevät luokat tekevät vallankumouksen maailman mitassa, olisi kaikkien jähmettymistä odotteluun. Se on järjettömyyttä. Vallankumouksen suorittamisen vaikeus on kaikille tunnettua. Alettuaan loistavalla voitolla jossain yhdessä maassa se voi joutua kokemaan tuskallisia kausia, sillä

lopullisesti voidaan voittaa vain maailman mitassa ja vain kaikkien maiden työläisten yhteisillä ponnistuksilla. Meidän on pysyttävä lujina ja varovaisina, meidän pitää luovia ja perääntyä, kunnes täydennysjoukot saapuvat avuksemme. Sellaiseen taktiikkaan siirtyminen on välttämätöntä, pilkatkoot sitä miten paljon hyvänsä ne, jotka nimitävät itseään vallankumouksellisiksi, mutta eivät vallankumouksesta mitään käsitä.

Päättäen tähän yleisluontoisten ajatusten esittelyn siirryn tarkastelemaan sitä, mikä on viime päivien aikana aiheuttanut levottomuutta ja paniikkia ja antanut vastavallankumouksellisille mahdollisuuden ryhtyä jälleen toimintaan, jonka suuntana on Neuvostovallan horjuttaminen.

Edellä jo sanoin, että sosialistisen Neuvostotasavallan kaikkien kansainvälisten suhteiden ulkoisena juridisena muotona ja ulkokuorena on ollut toisaalta Brest-Litovskin sopimus ja toisaalta yleinen laki ja tavat, jotka määrittelevät puolueettoman maan aseman muiden, sotivien maiden keskuudessa, ja tästä asemasta ovat johtuneet viime aikoina esiintyneet vaikeudet. Brest-Litovskin sopimuksesta johtui itsestään täydellisen rauhan solmiminen sekä Suomen, Ukrainan että Turkin kanssa, mutta kaikkien näiden maiden kanssa meillä jatkuu kuitenkin sota, ja tämä ilmiö ei ole tulos maan sisäisestä kehityksestä, vaan noiden maiden valtaapitävien luokkien vaikutuksesta. Siinä tilanteessa tilapäisenä ulospääsynä oli vain tilapäinen hengähdystauko, joka saatiin kun allekirjoitettiin Brestin rauha, tämä oli se hengähdystauko, jonka johdosta puhuttiin niin paljon tyhjiä ja tarpeettomia sanoja, että se on muka mahdollon, mutta joka osoittautui kuitenkin mahdolliseksi ja on tuottanut kahden kuukauden aikana tuloksensa, tehnyt vaikutuksensa venäläisten sotamiesten enemmistöön, antanut heille mahdollisuuden palata kotiinsa ja nähdä, mitä siellä on tapahtunut, käyttää hyväkseen vallankumouksen saavutuksia, käyttää hyväkseen maata, tutustua tilanteeseen ja ammentaa uusia voimia heitä odottavia uusia uhrauksia varten.

Ymmärrettävää on, että tämä tilapäinen hengähdystauko näytti jo päättyvän, kun tilanne sekä Suomessa, Ukrainassa että Turkissa kärjistyi, kun täydellisen rauhan asemesta saimme vain lykkäystä tässä kärkevässä taloudelli-

nessä kysymyksessä: sota vai rauha? Ja pitääkö meidän nyt jälleen ryhtyä sotaan huolimatta kaikista Neuvostovallan rauhanomaisista pyrkimyksistä ja lujasta päättäväisyydestä uhrata niin sanottu suurvaltaisuus, s.o. oikeus solmia salaisia sopimuksia, peittää ne Tshernovien, Tseretelien ja Kerenskien avulla kansalta, allekirjoittaa salaisia ryöstösopimuksia ja käydä imperialistista ryöstösotaa? Kuitenkin täydellisen rauhan asemesta me saimme vain lyhyen lykkäyksen tässä sotaa ja rauhaa koskevassa kärkevässä kysymyksessä.

Sellainen on lähde, joka tästä kysymyksestä on syntynyt, ja taaskin voitte selvästi nähdä, mikä on sen lopullinen ratkaisu, kysymys siitä, mihin lopuksi johtavat horjunnat kahden vihollisryhmän, imperialististen maiden välillä — amerikkalainen selkkaus Kaukoidässä ja saksalais-englantilainen eurooppalaisessa Lännessä. Ymmärrettävää on, miten nuo ristiriidat kärjistyivät Ukrainan valtaamisen vuoksi, sen tilanteen vuoksi, jota saksalaiset imperialistit, varsinkin tärkein sotapuolue, ovat usein kuvailleet niin ruusunhohtoisin värein ja niin kevyesti ja joka on nyt tuottanut tavattomia vaikeuksia juuri tälle Saksan äärimmäiselle sotapuolueelle, sen tilanteen vuoksi, joka on nyt tilapäisesti siivittänyt venäläisten kadettien, menshevikkien ja oikeistoieserrien toiveita, kun heissä on leimahtanut rakkaus sitä kohtaan, mitä Skoropadski tuo Ukrainalle ja kun he panevat nyt toivonsa siihen, että se nähkääs voi helposti tapahtua myös Venäjällä. Nuo herrat erehtyvät: heidän toivonsa raukeavat tyhjiin, sillä... (my r s k y i s i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a), sillä, minä sanon, se sama Saksan tärkein sotapuolue, joka on liiaksi tottunut nojautumaan miekan voimaan, sekін joutui tässä tapauksessa sellaiseen asemaan, että se ei saanut enemmistön kannatusta imperialisteilta, porvarillisilta imperialistipiireiltä, jotka näkivät ne ennenkuulumattomat vaikeudet, joita oli Ukrainan valtaamisessa, taistelussa kokonaisen kansan alistamiseksi, pakottavassa välttämättömyydessä turvautua hirvittävään kaappaukseen.

Millaisia ennenkuulumattomia vaikeuksia tuo tärkein sotapuolue Saksassa oli aiheuttanutkaan, kun tämän äärimmäisen sotapuolueen eteen, sotapuolueen, joka oli luvannut kansalleen ja työläisille loistavia voittoja Länsirintamalla, kun sen eteen nousi uusia tavattomia taloudellisia ja

poliittisia vaikeuksia: sotavoimien irrottaminen tehtäviin, jotka samoin olivat alussa näyttäneet helpoilta, sekä sopimus ukrainalaisten menshevikkien ja oikeistoieserrien kanssa, jotka olivat allekirjoittaneet rauhansopimuksen.

Saksan äärimmäinen sotapuolue oli kuvitellut: lähetämme suuret sotajoukot ja saamme viljaa, mutta sitten osoittautuikin, että pitää suorittaa valtiokaappaus. Siellä se osoittautui helpoksi, sillä ukrainalaiset menshevikit suostuivat siihen helposti. Mutta sitten osoittautuikin, että valtiokaappaus luo uusia suunnattomia vaikeuksia, sillä pitää taistella jokaisesta jalansijasta, jotta saataisiin viljaa ja raaka-aineita, joita ilman Saksa ei voi tulla toimeen ja joiden hankkiminen sotilaallisella väkivallalla miehiteyssä maassa vaatii liian suuria ponnistuksia ja liian paljon uhreja.

Sellainen oli tilanne, joka muodostui Ukrainassa ja jonka tuli elähdyttää venäläisen vastavallankumouksen toiveita. Ymmärrettävää on, että Venäjä, joka ei voinut luoda armeijaansa uudestaan, on kärsinyt ja kärsii tässä taistelussa edelleenkin yhä uusia menetyksiä. Ja rauhanneuvottelutkin ovat johtaneet uusiin raskaisiin ehtoihin, uusiin avoimiin ja peitettyihin pakkoveroihin. Epäselväksi jäi kysymys, minkä universaalien mukaan aiotaan määritellä Ukrainan rajat. Rada, joka allekirjoitti universaalien, on syrjäytetty. Sen tilalle on palautettu valtaan tilanherrahetmani. Ja tällä epämääräisyyden maaperällä on syntynyt kokonainen joukko ongelmia, jotka osoittavat, että sotaa ja rauhaa koskevat kysymykset jäävät entiselleen. Ne osoittaiset aselevot, joita on tehty venäläisten ja saksalaisten sotajoukkojen välillä, eivät ennakoivat mitään ratkaisua yleiseen tilanteeseen. Kysymys riippuu ilmassa. Samaa on sanottava myös Gruusian suhteen, jossa on ollut jo pitkän aikaa käynnissä vastavallankumouksellinen taistelu, jota siellä käy kaukasialaisten menshevikkien hallitus ja sosialidemokraateiksi itseään nimittävät vastavallankumoukselliset. Mutta kun yli koko Venäjän laajennut Neuvostovallan ja työtätekevien joukkojen voitto on alkanut saada mukaansa myös ei-venäläisiä reunamaita, kun on käynyt ilmeisen selväksi ja epäilemättömäksi, ettei Neuvostovallan voittoa voida estää, kuten Donin kasakkaväen vastavallankumoukselliset edustajatkin ovat myöntäneet, kun Kaukasiassa on alkanut horjua menshevikkien valta, Gegetshkorin ja Jor-

danian valta, jotka ovat liian myöhään havahtuneet ja alkaneet puhua siitä, eikö olisi pyrittävä yhteisymmärrykseen bolshevikkien kanssa, kun on esiintynyt Tsereteli, joka on turkkilaisten sotajoukkojen avustamana lähtenyt bolshevikkeja vastaan,—niin he saavat niittää saman, mitä on Radakin niittänyt. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Mutta pitää muistaa, että jos he, nuo Kaukasian Radan tekijämiehet, jos he saavat tukea saksalaisilta sotajoukoilta, kuten tuota tukea sai Ukrainan Rada, niin on selvää, että Venäjän Neuvostotasavallalle se tuo uusia vaikeuksia, tekee jälleen sodan kiertämättömäksi, tuo uusia vaaroja, uutta epämääräisyyttä. On ihmisiä, jotka tähän epämääräisyyteen, tähän epämääräisen tilanteen raskauteen viitaten — ja sellainen epämääräinen tilanne on todellakin pahempi kuin mikä selvä tilanne hyvänsä — on ihmisiä, jotka siihen viitaten sanovat, että tuo epämääräisyys voidaan helposti poistaa, pitää vain julkisesti vaatia saksalaisilta Brestin sopimuksen noudattamista.

Olen joutunut kuulemaan sellaisia naiiveja ihmisiä, jotka pitävät itseään vasemmistolaisina, mutta todellisuudessa ilmaisevat vain pikkuporvaristomme ahdaskatseisuutta...*

He unohtavat, että ensin pitää voittaa ja sitten vasta voidaan jotain vaatia. Ellette ole voittaneet, niin vihollinen saa mahdollisuuden pitkittää vastauksen antamista ja jopa jättää kokonaan vastaamatta vaatimuksiin. Sellainen on imperialistisen sodan laki.

Te olette tyytymättömiä siihen. Kyetkää puolustamaan isänmaatanne. Työtätekevällä on oikeus puolustaa isänmaata sosialismia, työväenluokkaa, työtätekeviä varten.

Mainitsen vielä vain siitä, että Kaukasian rajalla tuo epämääräinen tilanne muodostui Gegetshkorin hallituksen kerrassaan anteeksiantamattoman horjunnan vuoksi, kun tuo hallitus ensin ilmoitti, ettei se tunnusta Brestin rauhaa, mutta sitten julisti riippumattomuuden ilmoittamatta meille, mille alueelle se ulotetaan. Me teimme kyselyjä lähettämässämme monilukuisissa radiosähkeissä: suvaitkaa tiedottaa, mitä alueita vaatimuksenne koskevat. Teillä on oikeus vaatia riippumattomuutta, mutta kun puhutte riippumattomuudesta, niin teidän velvollisuutenanne on sanoa, mikä on se alue, jota tarkoitate. Näin oli viikko sitten. Kirjoitettiin

* Jätetty pois pikakirjoituspöytäkirjassa epäselvästi kirjoitettu lause. Toim.

lukematon määrä radiosähkeitä, mutta ei saatu ainoatakaan vastausta. Tätä seikkaa käyttää hyväkseen Saksan imperialismi. Saksa ja Turkki, avustavana valtiona, ovat sen vuoksi voineet yhä vain edetä vastaamatta mihinkään, mistään välittämättä ja ilmoittaa: me otamme sen minkä voimme ottaa, me emme riko Brestin rauhaa, sillä Taka-Kaukasian armeija ei tunnusta sitä, sillä Kaukasia on riippumaton.

Mistä Gegetshkorin hallitus on riippumaton? Se on riippumaton Neuvostotasavallasta, mutta Saksan imperialismista se on hitusen verran riippuvainen, ja se on luonnollista. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Sellainen on muodostunut tilanne, toverit,—suhteiden äärimmilleen kärjistyminen viime päivien aikana, sellainen on se tilanne, joka on vain antanut meille uuden ja aika havainnollisen vahvistuksen sen taktiikan oikeellisuudesta, jota puolueemme, Venäjän kommunistinen bolshevikkipuolue, sen valtaenemmistö, on noudattanut ja josta se on pitänyt lujasti kiinni viime kuukausien aikana.

Meillä on vallankumouksen antama suuri kokemus ja me olemme oppineet tästä kokemuksesta sen, että on noudatettava armottoman rynnistyksen taktiikkaa, kun objektiiviset olosuhteet sen sallivat, kun sovittelupolitiikan kokemus on osoittanut, että joukot ovat kuohuksissa ja että rynnistys tulee olemaan tuon murroksen ilmaisuna. Mutta meidän pitää turvautua odottelutaktiikkaan, vähitellen tapahtuvaan voimien kokoamiseen, kun objektiiviset olosuhteet eivät salli kutsua yleiseen ja armottomaan vastaiskuun.

Se, joka ei ummista silmiään, joka ei ole sokea, hän tietää sen, että me toistamme vain aikaisemmin sanomaamme sekä sitä, mitä olemme aina sanoneet, että me emme unohda Venäjän työväenluokan heikkoutta maailman proletariaatin muihin joukko-osastoihin verrattuna. Ei meidän tahtomme, vaan historialliset seikat, tsaristisen järjestelmän perintö, venäläisen porvariston raihnaisuus — juuri se sai aikaan, että tämä joukko-osasto osoittautui olevan maailman proletariaatin muiden joukko-osastojen kärjessä; eikä siksi, että me sitä halusimme, vaan siksi, että asiaintila vaati sitä. Mutta meidän on oltava vartiopaikallamme, kunnes tulee liittolaisemme — maailman proletariaatti, joka tulee mukaan, ehdottomasti tulee mutta joka tulee paljon paljon hitaammin kuin me odotamme ja toivomme. Jos havait-

semme, että objektiivisten syiden vuoksi tämä proletariaatti saapuu liian hitaasti, niin meidän on siitä huolimatta noudatettava edelleenkin omaa odottelun ja imperialistien välisten selkkausten ja ristiriitojen hyväksikäyttämisen taktiikkaamme, voimien vähitellen tapahtuvan kokoamisen taktiikkaa, sitä taktiikkaa, jonka tarkoituksena on säilyttää Neuvostovallan keidas myrskyävän imperialistisen meren keskellä, säilyttää se keidas, johon jo nykyisin suuntautuvat kaikkien maiden työläisten ja työtätekevien katseet. Juuri siksi me sanomme, että jos äärimmäinen sotapuolue voi millä hetkellä hyvänsä voittaa minkä imperialistisen liittoutuman hyvänsä ja luoda uuden odottamattoman imperialistisen liittoutuman meitä vastaan, niin me emme ainkaan edistä tuota asiaa. Jos se aikoo hyökätä meidän kimppuumme — niin, me olemme nyt puolustuskantalaisia, — me teemme kaiken meistä riippuvan, kaiken, mitä diplomaattisella taktiikalla voidaan tehdä, teemme kaikkemme tuon hetken lykkäämiseksi, teemme kaikkemme, että siitä lyhyestä ja kestävämmästä hengähdystauosta, jonka maaliskuussa saimme, tulisi pitempi, sillä olemme lujasti vakuuttuneita siitä, että meidän puolellamme on kymmeniä miljoonia työläisiä ja talonpoikia, jotka tietävät, että he saavat kootuksi uusia voimia tämän hengähdystauon joka viikkona ja sitäkin enemmän joka kuukautena, että he lujittavat Neuvostovaltaa, että he tekevät siitä vankan ja murtumattoman, että he saavat aikaan uuden innostuksen ja luovat uuvuttavaa ja taantumuksellista sotaa seuranneen nääntymyksen ja väsymyksen tilalle päättäväisyyden ja valmiuden lähteä viimeiseen ja ratkaisevaan taisteluun, kun sosialistista Neuvostotasavaltaa vastaan ryntää ulkoinen voima.

Vuoden 1917 lokakuun 25 pn jälkeen me olemme puolustuskantalaisia, me olemme taistelleet itsellemme oikeuden puolustaa isänmaata. Me emme puolusta salaisia sopimuksia, me olemme ne purkaneet, paljastaneet ne koko maailmalle, me puolustamme isänmaata imperialisteilta. Me puolustamme ja voitamme. Me emme puolusta suurvaltaisuutta: Venäjältä ei ole jäänyt mitään muuta kuin Iso-Venäjä, — emme puolusta kansallisia etuja, vaan sanomme, että sosialismin edut, maailman sosialismin edut ovat kansallisia etuja, valtakunnan etuja korkeammalla. Me olemme sosialistisen isänmaan puolustuksen kannalla.

Sitä ei saavuteta julistuksella, se saavutetaan vain kukistamalla porvaristo omassa maassa, tässä maassa alkaneella armottomalla taistelulla elämästä ja kuolemasta, ja me tiedämme voittavamme. Tämä on pieni saari sitä ympäröivän imperialistisen sodanmaailman keskellä, mutta tällä saarella me olemme osoittaneet ja todistaneet kaiken sen, mitä työväenluokka voi saada aikaan. Sen tietävät ja tunnustavat kaikki. Me olemme todistaneet, että meillä on oikeus isänmaan puolustamiseen, me olemme puolustuskantalaisia ja suhtaudumme tähän puolustukseen kaikella sillä vakavuudella, johon meitä opetti nelivuotinen sota, kaikella sillä vakavuudella ja varovaisuudella, jonka tarpeellisuuden käsittää jokainen työläinen, jokainen talonpoika, joka on nähnyt sotamiehen ja saanut tietää, mitä sotamies on joutunut kokemaan näinä neljänä sotavuotena,—sillä varovaisuudella, jota voivat olla ymmärtämättä, jolle voivat hihittää ja johon voivat suhtautua kevytmielisesti vain ne, jotka ovat vallankumouksellisia sanoissa eivätkä teoissa. Juuri sen vuoksi, että olemme isänmaan puolustuksen kannalla, me sanomme: puolustusta varten tarvitaan luja ja horjumaton armeija, luja selusta, mutta lujaa ja horjumatonta armeijaa varten on ensi vuorossa järjestettävä lujalle pohjalle elintarvikeasiat. Sitä varten on tarpeen, että proletariaatin diktatuuri ei ilmenisi ainoastaan keskusvaltana—se on ensimmäinen askel, ja vain ensimmäinen askel,—vaan että koko Venäjällä on oltava diktatuuri, se on toinen askel, ja vain toinen askel, tätä askelta me emme ole vielä täydellisesti ottaneet. Me tarvitsemme, tarvitsemme välttämättömästi proletaarista kuria, todellista proletaarista diktatuuria, jolloin tietoisten työläisten luja ja järkkymätön valta tuntuu maamme kaikilla etäisimmilläkin kolkilla, jolloin ainoakaan kulakki, ainoakaan pohatta ja viljamonopolin vastustaja ei jää rankaisematta, vaan työväenluokan kurinalaisten diktaattorien, proletaaristen diktaattorien rautainen rankaiseva käsi löytää ja rankaisee hänet. (Suosioinosoituksia.)

Ja me sanomme: isänmaan puolustukseen me suhtaudumme varovaisesti, kaikki se, mitä diplomatiamme voi antaa sodan syttymishetken loitontamiseksi ja tauon pidentämiseksi, meidän on tehtävä, me lupaamme työläisille ja talonpojille, että teemme kaikkemme rauhan hyväksi. Ja me teemme sen. Ja älkööt herrat porvarit ja heidän säestä-

jänsä, jotka luulevat, että meillä voidaan nostaa ilmoille uusia Skoropadskeja yhtä helposti kuin Ukrainassa, jossa kaappaus sujui niin helposti,— älkööt he unohtako, että kun vallankaappauksen aikaansaaminen Ukrainassa vaati Saksan sotapuolueelta sellaisia ponnistuksia, niin Neuvosto-Venäjällä se kohtaa riittävän voimakkaan vastarinnan. Niin, se on kaikille todistettu, Neuvostovalta on noudattanut tätä linjaa, se on kantanut kaikenlaisia uhreja lujittaakseen työtätekevien joukkojen asemaa maassa.

Rauhan kysymyksessä, Suomen kysymyksessä tilannetta luonnehtii pari sanaa: Inon linnoitus ja Muurmanni. Inon linnoitus on Pietarin suoja, mutta alueellisen sijaintinsa puolesta se kuuluu Suomen valtioon. Solmiessamme rauhan Suomen työväenhallituksen kanssa me sosialistisen Venäjän edustajat tunnustimme Suomella olevan täyden oikeuden koko alueeseensa, mutta kummankin hallituksen molemminpuolisesta sopimuksesta Inon linnoitus jätettiin Venäjälle „socialististen tasavaltujen yhteisten etujen puolustamiseksi”, kuten solmitussa sopimuksessa sanotaan ¹¹. Ymmärrettävää on, että sotajoukkomme allekirjoittivat tämän rauhan Suomen kanssa, allekirjoittivat nämä ehdot. Suomen porvarit ja vastavallankumoukselliset eivät tietenkään voineet olla nousematta sen johdosta takajaloilleen. Ymmärrettävää on, että Suomen taantumuksellinen ja vastavallankumouksellinen porvaristo esitti vaatimuksiaan tähän linnoitukseen nähden. Ymmärrettävää on, että tämän vuoksi kysymys on usein kärjistynyt ja on edelleenkin kärkevä. Asia on hiuskarvan varassa. Ymmärrettävää on, että vieläkin enemmän tilannetta kärjisti kysymys Muurmannista, jonka suhteen englantilaiset ja ranskalaiset esittivät vaatimuksiaan, sillä he olivat käyttäneet kymmeniä miljoonia sataman rakentamiseen turvatakseen sotilaallisen selustansa Saksaa vastaan käymässään imperialistisessa sodassa. He kunnioittavat puolueettomuutta niin oivallisesti, että käyttävät hyväkseen kaiken, mikä on helposti siepattavissa. Ja riittävänä perustana anastuksille on se, että heillä on panssarilaiva, mutta meillä ei ole, millä voimme ajaa sen pois. Ymmärrettävää on, että tämä ei ole voinut olla kärjistämättä kysymystä. On olemassa Neuvostotasavallan ulkopoliittisen aseman luoma ulkokuori, on olemassa juridinen kaava, jonka mukaan puolueettomalle alueelle eivät voi tulla minkään sotaakäyvän valtion

aseelliset voimat joutumatta aseistariisutuiksi. Englantilaiset laskivat Muurmanniin maihin sotajoukkojaan, mutta meillä ei ollut mahdollisuutta estää sitä samoin sotavoi-
malla. Seurauksena oli, että meille esitetään nyt vaatimuk-
sia, jotka luonteeltaan lähentelevät uhkavaatimusta —
ellette voi suojella puolueettomuuttanne, niin me käymme
sotaa teidän alueellanne.

Mutta meillä on jo luotu työläisten ja talonpoikain
armeija, ujesteissa ja kuvernementeissa se on liittänyt
yhteen talonpoikaisväestön, joka on palannut omille, tilan-
herroilta pois otetuille maille ja jolla on nyt mitä puo-
lustaa; tämä armeija on alkanut rakentaa Neuvostovaltaa
ja tästä armeijasta tulee etujoukko, ja jos Venäjä joutuu
maahanhyökkäyksen kohteeksi, niin me nousemme vihol-
lista vastaan yhtenä miehenä. Aikani on kulunut loppuun.
Suonette minun lopettaa lukemalla Neuvostotasavallan Ber-
liinin lähettiläältä tov. Joffelta saamamme radiosähkeen.
Tämä sähke osoittaa teille toisaalta, että lähettiläeltämme
olette saaneet vahvistuksen sen suhteen, onko täällä
antamani kuvaus kansainvälisistä suhteista oikea, ja toi-
saalta, että Neuvostotasavallan ulkopoliittikka on vakavaa
politiikkaa, valmistautumista isänmaan puolustukseen,
johdonmukaista politiikkaa, joka ei salli tehtävän askelta-
kaan, joka auttaisi Lännen ja Idän imperialististen valta-
kuntien äärimmäisiä sotapuolueita. Tällä politiikalla on
vakava perusta eikä minkäänlaisia illuusioita. Aina on ole-
massa sellainen mahdollisuus, että sotilaallinen voima kar-
kaa päällemme millä hetkellä hyvänsä, ja me työläiset ja
talonpojat sanomme itsellemme ja koko maailmalle, ja
pystymme todistamaan sen, että nousemme silloin yhtenä
miehenä puolustamaan Neuvostotasavaltaa. Siksi arvelen,
että tämän sähkeen lukeminen on sopivana päätteenä
puheelleni ja osoittaa meille, missä hengessä Neuvostotasa-
vallan edustajat työskentelevät ulkomailla Neuvostojen,
kaikkien neuvostolaitosten ja Neuvostotasavallan hyväksi.

„Viimeksi saadut radiosähkeet tiedottavat tänään, että saksalainen
sotavankikomisio matkustaa perjantaina, toukokuun 10 p:nä. Olemme
jo saaneet Saksan hallituksen noolin, jossa ehdotetaan erikoisen komis-
sion muodostamista käsittelemään kaikkia Ukrainassa ja Suomessa ole-
vaa omaisuuttamme koskevia oikeudellisia kysymyksiä. Sellaisen komis-
sion muodostamiseen suostuin ja pyysin Teitä lähettämään sopivia
valtuutettuja, sotilashenkilöitä ja juristeja. Tänään keskustelin jatkuvien
liikehtimisten ja Inon linnoituksen tyhjentämistä koskevan vaatimuksen

johdosta sekä venäläisten asemasta Saksassa. Sain vastauksen: Saksan Korkein sota johto ilmoittaa, ettei minkäänlaista eteenpäin liikehtimistä tule tapahtumaan. Saksan tehtävä Ukrainassa ja Suomessa on päättynyt. Saksa on valmis edesauttamaan rauhanneuvottelujamme Kievin ja Helsingin kanssa ja ottaa yhteyden mainittuihin hallituksiin. Kysymys Inon linnoituksesta Suomen kanssa käytävien rauhanneuvottelujen yhteydessä: sopimuksen mukaan linnoitukset pitää hajottaa, rajojen määrittämisessä voidaan Saksan mielestä hyväksyä punaisten kanssa tekemämme sopimus, valkoiset eivät ole vielä vastanneet. Saksan hallitus ilmoittaa virallisesti: Saksa pysyy lujasti Brestin sopimuksen kannalla, haluaa säilyttää rauhanomaiset suhteet kanssamme, minkäänlaisia aggressiivisia suunnitelmia sillä ei ole eikä se tule tekemään minkäänlaisia hyökkäyksiä meitä vastaan. Minun vaatimuksestani Saksa lupaa yhdenvertaistaa venäläiset muiden puolueettomien maiden kansalaisten kanssa".

*Sanomalehtiselostus julkaistu
toukokuun 15 ja 16 pnä 1918
„Pravda” lehden
93. ja 94. numerossa;
toukokuun 15 pnä 1918
„Izvestija VTsIK” lehden
95. numerossa*

*Julkaistaan Moskovassa v. 1920
ilmestyneen kirjan „VTpKK:n 4. kokoon-
panon istuntojen pöytäkirjat.
Pikakirjoituspöytäkirja” tekstistä, joka
on tarkastettu toukokuun 19 pnä 1918
ilmestyneen „Petrogradskaja Pravdan”
101. numeron mukaan*